

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๓๔/๒๕๖๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร
เกี่ยวกับข้อมูลผู้ประกันตน

ผู้อุทธรณ์ : เทศบาลตำบลไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า เทศบาลตำบลไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร ขอข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูล สปส.๑-๑๐ ส่วนที่ ๑ และ ๒ ของกิจการท. ██████████ เพื่อตรวจสอบว่า นาย ร. ██████████ เป็นผู้ประกันตนและส่งเงินสมทบในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔ หรือไม่

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร มีหนังสือ ที่ กพ ๐๐๓๐/๒๓๐๔๐ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัด กำแพงเพชร ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วขอให้จริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร ขอข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูล สปส.๑-๑๐ ส่วนที่ ๑ และ ๒ ของกิจการท. ██████████ เพื่อตรวจสอบว่า นาย ร. ██████████ เป็นผู้ประกันตนและส่งเงินสมทบในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔ หรือไม่ แต่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชรปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์ คำสั่งการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำสั่ง ที่ สค ๓๔/๒๕๖๔

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กพ ๐๐๓๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จัดส่งข้อมูลมาประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปได้ความว่า เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งให้สิทธิประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ มิได้กำหนดสิทธิหน้าที่ระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันในเรื่องข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งผู้อุทธรณ์เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณีผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ที่จะ ดำเนินคดีทางแพ่งกับนาย ร. [REDACTED] ผู้ขับขี่รถยนต์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้ ทรัพย์สินของผู้อุทธรณ์เสียหายนั้น คดีดังกล่าวเป็นคดีความเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดทางละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งผู้อุทธรณ์จะต้องไปดำเนินคดีฟ้องร้อง เรียกค่าเสียหายต่อศาลแพ่งเพื่อบังคับเอาค่าเสียหายกับคู่กรณีเอง ซึ่งการเรียกร้องค่าเสียหาย ดังกล่าวนั้น มิใช่การปฏิบัติหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไข เพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงมิใช่การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากแต่เป็นการใช้สิทธิในฐานะผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พินิจฉัยในการยื่นฟ้องคดี อีกทั้งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่ หน่วยงานของรัฐ หรือประชาชนที่อยู่ในฐานะผู้เสียหายหรือเจ้าหน้าที่หรือคู่ความอื่นใดในการมีอำนาจ ขอข้อเท็จจริง ด้วยเหตุผลนี้ผู้เสียหายหรือเจ้าหน้าที่หรือคู่ความจึงต้องแสวงหาข้อเท็จจริงมาเพื่อพิสูจน์ ความผิดของคู่กรณีเองโดยแท้ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงของผู้เสียหายหรือเจ้าหน้าที่หรือคู่ความ ส่วนใหญ่จะแสวงหาข้อเท็จจริงจากฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม ซึ่งการแสวงหาข้อเท็จจริง ของผู้เสียหายหรือเจ้าหน้าที่หรือคู่ความจากข้อมูลฐานข้อมูลในระบบประกันสังคมที่มีมากขึ้นนี้ ส่งผลให้ ผู้ใช้แรงงานเริ่มขาดความเชื่อมั่นในการเก็บรักษาข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม เพราะผู้เสียหาย หรือเจ้าหน้าที่หรือคู่ความจะมาขอข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคม เพื่อนำไปใช้ในการบังคับคดีหรือ บังคับชำระหนี้ตามกฎหมายต่าง ๆ ดังนั้นจึงมีผู้ใช้แรงงานบางรายแจ้งความประสงค์กับนายจ้างไม่ให้ ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคม เพื่อที่ตนเองจะได้ไม่ถูกตรวจสอบข้อมูลจาก ผู้เสียหายหรือเจ้าหน้าที่หรือคู่ความ ซึ่งการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และแก้ไขเพิ่มเติม ส่งผลให้ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย อีกทั้งเมื่อความปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมนำมาซึ่งโทษและค่าใช้จ่ายจำนวนมากที่นายจ้างและ ลูกจ้างต้องจ่ายตามพระราชบัญญัติประกันสังคมฯ ได้แก่ เงินสมทบ เงินเพิ่ม และค่าปรับ ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงได้มีคำวินิจฉัยไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในส่วนของสำนักงาน ประกันสังคมให้กับบุคคลซึ่งร้องขอข้อมูลเพื่อไปดำเนินการบังคับคดีหรือชำระหนี้ เพราะการเปิดเผย จะทำให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และแก้ไขเพิ่มเติม เสื่อมประสิทธิภาพ

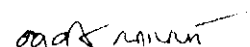

คำสั่ง ที่ สค ๓๔/๒๕๖๔

เว้นแต่บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลยินยอมเป็นหนังสือให้เปิดเผยข้อมูล ตามนัยของหนังสือสำนักงาน
ประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร ที่ กพ ๐๐๓๐/๒๓๐๔๐ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชรได้ตรวจสอบข้อมูลของ นาย ร. [REDACTED]
[REDACTED] บุคคลตามที่ผู้อุทธรณ์ในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคมแล้วปรากฏว่า
ไม่พบข้อมูลของบุคคลดังกล่าวขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓ และแก้ไขเพิ่มเติม กับสำนักงานประกันสังคมในฐานะลูกจ้างของสถานประกอบการ
ใดเลย จึงไม่สามารถจัดส่งข้อมูลของบุคคลดังกล่าวได้ ส่วนข้อมูล สปส. ๑-๑๐ ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒
ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๔-เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ของกิจการ [REDACTED] นั้น เนื่องจาก
ไม่ปรากฏว่านาย ร. [REDACTED] ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนดังกล่าวข้างต้น ด้วยเหตุนี้
จึงเชื่อได้ว่ากิจการ [REDACTED] ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนาย ร. [REDACTED] ฉะนั้น ข้อมูล
ดังกล่าวจึงเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้
ไม่เปิดเผยตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ประกอบกับข้อมูล
เกี่ยวกับกิจการ [REDACTED] ที่ผู้อุทธรณ์แจ้งกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร
ไม่ถูกต้องชัดเจนจึงไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลของกิจการ [REDACTED] ในระบบฐานข้อมูลของ
สำนักงานประกันสังคมได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ
แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ข้อมูล
สปส.๑-๑๐ ส่วนที่ ๑ และ ๒ ของกิจการ [REDACTED] เพื่อตรวจสอบว่านาย ร. [REDACTED]
เป็นผู้ประกันตนและส่งเงินสมทบในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔ หรือไม่ โดยกรณีดังกล่าว
มีประเด็นที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์เป็นนายกเทศมนตรีตำบล
ไทรงาม มีหนังสือในนามเทศบาลตำบลไทรงามถึงสำนักงานประกันสังคมจังหวัดกำแพงเพชร
ขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อตรวจสอบว่านาย ร. [REDACTED] เป็นผู้ประกันตนและส่งเงิน
สมทบในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔ หรือไม่ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ (๑) บัญญัติให้บุคคลและชุมชน
มีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
คำว่าบุคคลตามความหมายนี้เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไว้ในหมวด ๓ ซึ่งใช้ชื่อหมวดว่า
“หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย” ย่อมแสดงให้เห็นว่า ผู้ทรงสิทธิในหมวด ๓ นี้
หมายถึงเฉพาะปัจเจกบุคคลเท่านั้นไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ในความครอบครองและจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ

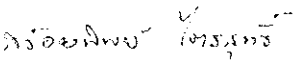
คำสั่ง ที่ สค ๓๔/๒๕๖๔

หน่วยงานของรัฐไว้ในมาตรา ๑๑ ว่า “...บุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้ที่ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควรให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอ...” เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ จึงเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐ มิได้ให้สิทธิหน่วยงานของรัฐในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐด้วยกัน การขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันนั้น ย่อมเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมของราชการหรือตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารในฐานะหน่วยงานของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะรับไว้พิจารณาได้ เห็นควรมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา และจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบอุทธรณ์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้จำหน่ายเรื่องออกจากสารบบอุทธรณ์

(นายณนทกร กาญจนะจิตร)

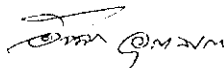
หัวหน้าคณะที่ ๑

(นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์)

กรรมการ

(นายณอคคุณ สิทธิพงศ์)

กรรมการ

(นางอัจฉรา อุณหเลขกะ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิสร เนาวนนท์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔